

На даний момент DRM використовується безліччю компаній по всьому світу, серед яких Amazon, AppleInc., Microsoft, ElectronicArts, Sony, IC, Akella та інші [3].

Вітчизняний законодавець залишив поза увагою питання пов'язанні з технічними засобами захисту авторських прав в цілому та зокрема на музичні твори, що негативно впливає на поширення копіювання та піратства. Враховуючи вище викладене, вважаємо за необхідне, передбачити в ЦК норми пов'язанні з технічними засобами захисту авторських прав.

Список використаної літератури:

1. Директива Європейського Парламенту та Ради Європи 2010/13/ЄС від 10 березня 2010 року про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіапослуг (Директива про аудіовізуальні медіапослуги) (кодифікована версія) Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://cedem.org.ua/library/dyrektyva-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-yevropy-2010-13-yes>
2. Що це DRM ліцензія і її скидання. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://dovidkam.com/tehnika/shho-ce-drm-licenziya-i-ii-skidannya.html>
3. Росс Андерсен, «Security Engineering» Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.cl.cam.ac.uk/~rja14/Papers/SEv2-c22.pdf>

БОЗКУРТ М. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права

КОРПОРАТИВНІ ПРАВА ПОДРУЖЖЯ

Вивчення проблеми правового регулювання корпоративних прав подружжя представляється вельме важливим і цікавим, оскільки на законодавчому рівні існує чимало колізій і прогалин, які суттєво ускладнюють реалізацію корпоративних прав кожного із подружжя.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти поділу корпоративних прав між подружжям. Одним із актуальних питань яке не отримало однозначного вирішення є питання щодо можливості віднесення корпоративних прав подружжя до спільної власності. І проблемним у цьому аспекті є застосування корпоративного і сімейного законодавства для урегулювання відносин в зазначеній сфері. З одного боку, після внесення майна (ми розглядаємо спільне майно подружжя) до статутного капіталу згідно з ч. 1 ст. 12 ЗУ “Про господарські товариства” воно стає власністю товариства, а учасник набуває право на частку в статутному капіталі товариства, яка відповідає розміру його вкладу та, відповідно,

наділяється належними йому, як учаснику, корпоративними правами. Таким чином із моменту внесення грошових коштів (майна) до статутного капіталу господарського товариства вони втрачають ознаки об'єкта права спільної сумісної власності подружжя. З іншого боку, ст. 60 Сімейного кодексу встановлює, що майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності.

Дослідженням проблем володіння корпоративними правами особами, які мають подружній статус, займалися такі відомі вчені як: І.В. Спасибо-Фатєєва, В.С. Гопанчук, І.В. Жилінкова, В.М. Кравчук, А.В. Слепакова, Ю.С. Червоний. Переважно досліджувалися питання щодо можливості визнання акції або часток у статутному капіталі господарського товариства об'єктами права спільної сумісної власності, проте не було вироблено єдиної позиції щодо проблем здійснення та захисту корпоративних прав подружжя. Так, І.В. Спасибо-Фатєєва [1, с. 35] та Ю.С. Червоний [2, с. 118] дійшли висновку, що вклад одного з подружжя до статутного капіталу господарського товариства може бути визнано їх спільною сумісною власністю за умови його внесення за рахунок спільних коштів. І.В. Жилінкова [3, с. 203] навпаки зазначає, що немає підстав визнавати такий об'єкт спільним сумісним майном подружжя.

До того ж, не сформульовано однозначного підходу у судовій практиці до вирішення таких спорів. Так, у Постанові Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя» від 21 грудня 2007 року, у п. 28 якої зазначається, що внесок до статутного капіталу господарського товариства не є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Відповідно до позиції Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням приватного підприємства «ІКЮ» щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 61 Сімейного кодексу України, в свою чергу, зазначається, що статутний капітал та майно приватного підприємства є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Але поза змістом зазначеного рішення Конституційного суду залишились корпоративні юридичні особи.

З одного боку підхід Верховного суду є цілком обґрунтованим і спрямованим на захист інтересів акціонерів чи засновників від обов'язку приймати до свого складу нового учасника. І судова практика часто іде шляхом визнання трансформації права власності на майно, яке належало подружжю і яке стало внеском до статутного капіталу в інший правовий режим. Тобто власником цього майна стає вже господарське товариство, а в іншого подружжя виникає право вимоги виплати частини вартості майна у випадку необхідності його поділу. Але виникає закономірне питання, а якщо пара перебувала у шлюбі довгий час і участь у господарському товаристві стала вельме вигідною, чому інший з подружжя, хто не є учасником, не може вимагати права участі у цьому товаристві?

В практиці Європейського суду з прав людини набувають захисту, вважаються легітимними і виправданими розумні очікування особи набути майно або майнове право. Поняття “законні очікування” слід розглядати як елементи верховенства права та юридичної визначеності.

Враховуючи, що Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод є частиною українського законодавства, а практика Європейського суду з прав людини застосовується судами України як джерело права, важливим є дослідження правової позиції ЄСПЛ щодо визначення права власності на майно. На відміну від традиційного розуміння інституту права власності, характерного для України, Європейський суд з прав людини тлумачить поняття “майно” набагато ширше у контексті ст. 1 Першого протоколу під “майном” розуміє не тільки “наявне майно”, але й цілу низку інтересів економічного характеру, зокрема акції не лише в частині їх вартості, а й частині прав щодо контролю над підприємством, які вони надають власнику. Слід зазначити, щосама “інтереси економічного характеру” не враховує сучасна українська судова практика, так, наприклад, ВСУ у Постанові від 03.07.2013 р. Робить висновок, що “право на компенсацію вартості частини коштів виникає в іншого подружжя лише щодо спільних коштів, а не статутного капіталу”.

Говорячи про корпоративні права слідвраховувати, що вони поділяються на майнові і немайнові. До останніх належать такі права, як право участі в діяльності товариства, право голосу, право обирати і бути обраним до органів управління. І безумовно не можна не погодитись з думкою про те, що немайнові корпоративні права не можуть підлягати поділу між подружжям. Вони є особистими немайновими правами згідно ст. 100 ЦК України і не можуть окремо передаватись іншій особі. Але, що стосується майнових корпоративних прав, таких як отримання певної частки прибутку (дивідентів) данного товариства, отримання активів у разі ліквідації, а також право на відчуження частки, то, на нашу думку, вони мають належати обом з подружжя. Це було б цілком справедливо, враховуючи факт придбання частки у статутному капіталі товариства за рахунок коштів, що належать на праві спільної сумісної власності. Такий стан правового регулювання був би направлений на захист інтересів сім'ї та другого із подружжя.

Список використаної літератури:

1. Спасибо-Фатеева І.В. Право спільної власності подружжя на частку в статутному капіталі господарського товариства: «за» і «проти» / І.В. Спасибо-Фатеева // Мала енциклопедія нотаріуса – 2008. – № 6. – С. 31-38.
2. Научно-практический комментарий Семейного кодекса Украины / Под ред. Ю.С. Червоного. – К.: Истина, 2003. – 515 с.
3. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. І.В. Жилінкової. – Х.: Ксилон, 2008. – 855 с.